

Landerhvervene vil faa vanskelige Kaar, og saa kunde det jo være, at man ude paa Landet kunde faa Øje for, at det slet ikke var nogen Skade til, at man inde i Byerne havde stærke Erhverv, som i paakommende Tilfælde maaske var i Stand til at tage et lille Tag med og hjælpe Landbruget over en Krise. Vi har haft saadanne Kriser paa Landet tidligere, og jeg vilde, som sagt, være meget ked af, om en saadan Krise skulde gentage sig, men ingen kan jo være sikker i saa Henseende. Jeg tror derfor, det beror paa et Fejlsyn, naar mange Landbrugere mener, at det ikke har Betydning, at Byerhvervene blomstrer; det kunde, som sagt, tænkes, at de i paakommende Tilfælde kunde række Landbruget en hjælpende Haand.

Jeg mener altsaa, at den ærede Ordførers Henvisning til Grundanskuelser ikke indeholder noget om, at man ikke vil være med til at lovgive ogsaa i Byerhvervenes Interesse, men at der tværtimod ikke er noget i Vejen for, at man, naar disse Grundanskuelser gøres gældende ogsaa for Byerhvervene, vil kunne naa ret vidt.

Der var en anden Udtalelse i det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Tale, som jeg ikke var saa glad ved, nemlig det ærede Medlems Henvisning til Sommersamlingen, for jeg synes, at denne Henvisning i Virkeligheden er en Henvisning til den Politik, der blev ført i Sommersamlingen, og som jeg vil have Lov til at betegne som en Politik, der ikke var særlig forhandlingsvenlig, ikke særlig elskværdig. Denne Henvisning til Sommersamlingen er efter min Mening yderligere blevet understreget ved en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Hede-gaard. Det ærede Medlem truede ligefrem med Landstinget, hans Udtalelser gik næsten i Retning af, at Venstre vilde bruge Landstinget, og at Landstinget maatte man tage et stort Hensyn til. Det tror jeg er en farlig Politik ogsaa for Venstre. Partier, der tidligere har haft Magten og har brugt Landstinget i høj Grad, har jo hverken høstet Fordel eller Glæde deraf, og jeg skulde dog tro, der var saa meget tilbage af det gamle demokratiske Sind ude paa Landet, at en alt for stærk Benyttelse af Landstinget i Kampen mod Folketinget ikke vilde blive vel modtaget og absolut ikke vilde gavne de paagældende Partier; heller ikke tror jeg, det vil gavne Venstre, hvis det alt for stærkt lægger Vægt paa at regere med Landstinget. Det morede mig forleden Dag at læse en Tale af en af Venstres Ordførere, nu afdøde Anders Nielsen, efter at Venstre var kommet til Magten i 1901.

Særlig var der nogle Udtalelser, jeg bed Mærke i, og som jeg syntes, det ikke vil være til Skade, ja, maaske endogsaa til Gavn at fremhæve i dette Øjeblik. Anders Nielsen siger: „Den højtærede Konseilspræsident udtalte i sin bekendte Programtale, at det forbigangne skulde ikke glemmes, det skulde erindres“, og saa føjer han senere til en Udtalelse af den daværende Finansminister, idet han udtaler: „Den højtærede Finansminister var forleden inde paa samme Betragtning, ogsaa han sagde, at det forbigangne maatte ikke glemmes, men han føjede til: Det skal staa for os alle nu og i Fremtiden som en Advarsel.“ Men hvad var det, der skulde staa som en Advarsel for alle i Fremtiden? Det var den Politik, som Højre drev, idet de søgte at regere udelukkende ved Landstinget. Nu ved jeg vel, at de, der har Lyst til at regere med Landstinget nu om Stunder, siger: Ja, men det er ikke det samme Landsting som det, der eksisterede i 1901, det er jo et demokratisk Landsting, det er et Landsting, hvor den almindelige Valgret kan gøre sig gældende. For det første er det et Landsting, paa hvis Sammensætning det foregaaende Ting har haft Indflydelse, og jeg er ikke helt vis paa, at den Sammensætning af Landstinget, vi har i Øjeblikket, ikke endnu er paavirket af det sidste Landsting, i hvilket vi havde den privilegerede Valgret repræsenteret. Hvis man nu vil regere med Landstinget, vil det i Virkeligheden betyde — jeg ser her bort fra indirekte Valgret o. s. v. —, at Nedsettelsen af Valgretsalderen til Folketinget fra 30 til 25 Aar atter vil blive endda yderligere indskrænket. Valgretten til Landstinget begynder ved 35 Aars Alderen, og vi har udvidet Valgretten til Folketinget ved at give Valgret ved 25 Aars Alderen; det vil altsaa sige, at de ti Aldersklasser mellem 25 og 35 Aar vil blive sat ud af Spillet, hvis man regner med Landstinget. Dette kan vi Socialdemokrater ikke paa nogen Maade være med til, vi maa holde paa, at Folketinget skal være det ledende Ting i vor Lovgivning. Ved et eventuelt Folketingsvalg vil Aldersklasserne fra 25 til 35 Aar neppe heller godvilligt finde sig i at blive sat ud af Spillet. Der er her Tale om en Mistillid til Ungdommen, som navnlig ikke klæder Venstre, synes jeg. Forhaabentlig har jeg taget fejl. Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Udtalelser om Sommersamlingen var forhaabentlig ikke alvorlig ment, i hvert Fald haaber jeg, at det var selve